

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Cena prenumeraty: w Łodzi z odnośnieniem do domu i na prowincji rocznie mk. 72, półrocznie mk. 36, kwartalnie mk. 18.—, miesięcz. mk. 6.—
Zagranicą kwartalnie mk. 22,50.

Wtorek, 1 lipca 1919 r.

Cena ogłoszeń: Na stronie 1-iej i w tekście mk. 2,50 f. za wiersz pięć jedno-linowy. Nekrologia i Reklamy i mk. 50. Ogłoszenia zwyczajne 75 f. za wiersz pięć. Drobne po 10 fen za wiersz

Teatr Polski
Cegielniana 63.
Pod dyrekcją: Fr. Rychłowskiego

Dziś 1 Lipca

Tylko jeden występ
Wandy Siemaszkowej

„DJABLICA“

Czwartek, d. 3 b. m.

„Komendant Turm“

Postępy naszej kontrofensywy. — Zmiana kursu polityki niemieckiej. Deklaracja Wilsona. — Rozruchy w Berlinie.

Unja Lubelska.

Unja Lubelska, której 350 rocznica przypada dnia 1 lipca r. b., przyczyniła się wielce do utworzenia w wiekach średnich państwa Polsko-Litewskiego, jednego z najpotężniejszych podówczas państw Wschodniej Europy, które przez pięć stuleci było przedmurzem Europy, chrześcijaństwa i cywilizacji zachodniej przed nawałą mongolską.

Idea połączenia Litwy z Polską powstała w roku 1382 za panowania w Litwie Jagiełły, który objął tron wielko-książęcy po ojcu swoim Olgierdzie, synu Gedymina. Z początku rządził on przy pomocy stryja swego Kleistuta. Litwa jednak podówczas podzielona na drobne księstwa, tworzyła rodzaj państwa feudalnego, w którym książęta ci de jure byli lennikami wielkiego księcia, siedzącego na stolicy wielko-książęcej w Wilnie; de facto atoli klócili się bezustannie między sobą i z wielkim księciem, uciekając się nieraz pod opiekę krzyżaków, którzy pokonawszy a arabej wytepiwszy prawie doszczętnie pomorzanie (prusów, naród pochodzenia słowiańskiego), zwrócili swoje zabobcze apetyty w stronę pogańskiej Litwy. Uwikłany przez nich w sieci intryg Jagiełło poróżnił się z Klejstutem, osadził go w więzieniu i tam uduśił rozkazem. Wkrótce jednak przekonał się, czem mu grozi przyjaźń z Krzyżakami i zwrócił swoją uwagę na Polskę, która pod rządami mądrego króla Kazimierza Wielkiego wzrosła na siłach, uporządkowała się w państwo praworządne, cieszące się powagą u sąsiadów, lecz również uwikłane w zatargi z krzyżakami, pobitymi wprawdzie przez ojca — króla Kazimierza Wielkiego, Władysława Łokietka pod Płowcami na Kurawach, acz dość silnymi, by niebezpieczeństwo, grożące Polsce z tej strony, było wykluczone.

Po śmierci Kazimierza Wielkiego zmarłego w Krakowie w roku 1370, na tron polski powołano króla węgierskiego Ludwika d'Anjou, którego córką była królowa Jadwiga, powołana po jego śmierci zaszczyt w roku 1382 na tron polski.

Królowa Jadwiga była panną, o której reke ubiegali się arcyksiążę zakuski, Wilhelm i piastowicze z boczernej linii, pretendujący do tronu polskiego po śmierci Kazimierza III, ostatniego piasta na tronie polskim. Jagiełło, postyszawszy o urodzie młodziutkiej królowej polskiej, wysłał do Krakowa poselstwo w roku 1385 z prośbą o rękę Jadwigi, obiecując przyjąć chrzest wraz z całym swoim

narodem i połączyć państwo litawskie z Polską na wieczne czasy. Prośbę Jagiełły poparło wyższe duchowieństwo i magnaci polscy. Jagiełło przybył do Krakowa, przyjął chrzest święty pod imieniem Władysława i wziął ślub z Jadwigą w roku 1386. Bezpośrednio po tem nie bez oporu ze strony ludności tamtejszej zaprowadzono wiarę chrześcijańską na Litwie, Zmudzi i Białorusi.

Po śmierci zaś Jadwigi, która nastąpiła 17 lipca 1399 roku po wydaniu córki na świat Władysław Jagiełło ożenił się powtórnie w r. 1407 z Anną Cylejską, wnuczką Kazimierza Wielkiego, z którą miał kilku synów.

Oprócz tego żonatym był jeszcze dwa razy. Dał on początek dynastji Jagiellonów, która tak świetnie zapisała się w dziejach Polski.

Połączenie Litwy z Polską dokonane przez Władysława Jagiełłę nie było jednak ściśle, pomimo wspólnymi siłami polaków i litwinów odniesionego pod tego wodzą zwycięstwa nad krzyżakami w roku 1410 dnia 15 lipca na polach Grunwaldu i Tanenberga. Dopiero za panowania ostatniego z Jagiellonów Zygmunta Augusta w 184 lata, później zawarła została między Litwą a Polską w Lublinie Unja w roku 1569, łącząca ściśle oba narody, Białorusi, przyznana została Litwie, Wołyniu, Podole i Ukraina Polsce.

Twórcą Unji lubelskiej był król Zygmunt August, urodzony 1 sierpnia 1520 r., syn Zygmunta I, zwanego Starym i Bony księżniczki Sforcja. Zygmunt August za życia ojca obrany jego następcą, tron litewski objął w r. 1544, polski zaś po śmierci ojca w r. 1548.

Ścisłe zjednoczenie się Litwy z Polską pozwoliło państwu litewsko-polskiemu rozwinąć się w XVI wieku w mocarstwo potężne. Nieszczęście jednak mieć oberżało, że ze śmiercią Zygmunta Augusta, który zeszedł bezpotomnie, wygasła dynastia Jagiellonów i rozpoczął się okres królów elekcyjnych, który doprowadził wreszcie do jej upadku.

W obecnej jednak dobie, kiedy sprawiedliwości dziejowej stało się zadość i po długich latach niewoli pod obcą przemocą Polska i Litwa powstała do ponownego niepodległego bytu państwowego, oba przez unję lubelską ściśle zespolone narody, powinny przypomnieć sobie, że dalsze przedłużenie tej unii byłoby źródłem ponownego wzmocnienia ich mocarstwowego stanowiska i najsukuteczniejszą obroną przed zakusami potomków krzyżaków, zabobczych prusaków. W 350 rocznicę połączenia Litwy z Polską Unją Lubelską możemy patrioci obu narodów mają święty obowiązek wyteńczyć wszystkie siły,

by Unja Lubelska nie wygasła, lecz w zmienionych warunkach trwała — dalej dla szczęścia i pomysłnego rozkwitu obu narodów, pokłóconych z sobą jedynie dzięki intrygom ich najzaciętszych wrogów.

St. Łapiński.

Nie przemocą, lecz unjami...

Nie przemocą, lecz unjami
Rozszerzała Polska kresy,
Karty dziejów gwałt nie plami,
Choć niezgody nieraż biesy
Leb podniosą hardy w górę,
Przecież przeszłość lśni nam chwałą,
Bo królewską tu purpurę
Nie z sąsiada krwi się tkąło.

Same Polsce się oddadzą
I Pomorze i Mieczowi...
Pod tagodną polską władzą
Świt im jasny się zrózowi.
A zaś Litwa ukochana
Z Polską ślubem się połączy,
Ślubem z Boga, nie z szatana,
Ale związek ten się skończy.

Co złączyła unja święta,
To niewola poszarpała,
Wspólne Litwie, Polsce pęta,
Jako dawniej wspólna chwała.
Dziś się przepaść pogłębiła,
Lecz przeczuciem przez nią mosty,
Miłość to ta unji siła,
A to środek taki prosty.

Czyn przestawny Zygmuntowy
Jak drogowskaz dla przyszłości:
Nie przemocą, nie przez zmywy,
Lecz przez Unję do wielkości!
Dobrowolny związek ludów
To przyszłości wszakże dziecię,
A zawiązek takich cudów
U polaków już kwitł przecie.

Niechże dumą nas napawa
Wiekopomna ta pamiątka,
Bo przyszłości przecieź sława
Wysnuje się z tego wątku.
Niechże nic nam go nie plami,
Niechże waśni zgina biesy —
Nie przemocą, lecz unjami
Rozszerzała Polska kresy...

Formica.

Białystok przeciw Łodzi.

W Białymstoku odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie członków Towarzystwa przemysłowców oraz delegatów związków robotników chrześcijańskich, zwołane skutkiem ogłoszenia, że intendatura nie będzie dawała zamówień przemysłowi białostockiemu.

Po długich obradach postanowiono skierować do Warszawy delegację spe-

cialną, któraby władzom centralnym wręczyła odpowiedni memorjał.

W memorjale tym fabrykanci dowodzą, że utracili rynek zbytu na wschodzie i że jeżeli centralny wydział surowców nie da im wełny i szmat z Poznańskiego będą zmuszeni fabryki zamknąć.

Dowodzą oni, że w wolnym handlu płaca za wełnę ceny o 2 i pół do 3 marek na funcie wyższe od cen w ustanowionych przez wydział surowców t. j. 6 do 6,50 mk. zamiast 3,50 mk., ze skutkiem tego różnica na funcie czystej wełny wynosi 10 do 12 mk., a na arszynie sukna mundurowego 12 do 14 mk.

Dalej piszą oni, że w Białymstoku robocizna jest droższa, aniżeli w Łodzi o 50 proc. i żalą się, że gdy w płockiem zakupili wełnę — wysłano ją do Łodzi, odmawiając wysyłki do Białegostoku.

Wobec tego fabrykanci białostoccy żądają, aby władze rządowe dały im wełnę tak samo, jak fabrykantom łódzkim, zapowiadając, że w razie przeciwnym będą zmuszeni fabryki zamknąć i rzesze robotników pozbawić pracy i zarobku.

Szkola straży skarbowej.

W sobotę ubiegłą dnia 28 czerwca r. b. odbyła się niepraktykowana dotąd w Łodzi uroczystość zakończenia kursu w szkole straży skarbowej, mieszczącej się przy ul. Piotrkowskiej № 61.

Uroczystość rozpoczęła msza św., odprawiona na intencję absolwentów szkoły, w kościele św. Krzyża, o godzinie 10 rano, przy głównym ołtarzu przez kapelana wojskowego, ks. Izdebskiego, który następnie w gorących słowach przemówił do uczniów, tłumacząc im ważność obowiązków, jakie spoczywają dziś, przy odbudowie państwa polskiego na funkcjach rżuszach straży skarbowej, poczem odebrał od nich uroczystą przysięgę złożoną gremjalnie według przepisanej roty. Na chórze pienia religijne na instrumentach smyczkowych z towarzyszeniem organów odegrali zdolniejsi uczniowie szkoły — wreszcie wszyscy zgromadzeni na nabożeństwie chórem odśpiewali ulubioną „Rotę“ Konopnickiej.

Z kościoła wyruszył pochód uczniów szkoły w ordynku wojskowym z kierownikiem szkoły, p. A. Mazurkiewiczem i orkiestrą policyjną na czele, a przedefilowawszy ulicą Przejazd, św. Andrzeja, Alaję Kościuszki, przed gmachem Zarządu Skarbowego, i ulicą Benedykta wrócił do lokalu szkoły.

działalność cesarza. Bethman-Hollweg sądzi przeto, że on tylko może być pociągnięty do odpowiedzialności, czego domaga się ententa i oświadcza, że stawi się do dyspozycji rządów koalicyjnych i gotów jest przed nimi odpowiadać.

Projekt oddzielnej republiki wschodniej upadł.

BERLIN, 30.6 (PAT.) Radio pozn. Z Torunia donoszą, że plan obwołania w prowincjach wschodnich samodzielnej republiki ostatecznie upadł po dościsłu do porozumienia między polskimi a niemieckimi radami ludowymi. Obie rady wezwały ludność tych prowincji do zachowania spokoju i porządku. W tym celu ma być utworzona polsko-niemiecka straż bezpieczeństwa, złożona z obywateli obu narodowości pod dowództwem oficerów polskich i niemieckich.

Rozruchy w Berlinie.

BERLIN, 1.7. (PAT.) Radio pozn. W pobliżu głównego dworca przyszło do starcia pomiędzy tłumem i wojskiem. Wojsko użyło ostrych naboń. Około południa kilkuset wyrostków zgromadziło się koło wojskowych posterunków i zaczęło je wypierać. Tłum zajął groźną postawę. Wojsko użyło broni białej. Wiele osób zabitych i rannych.

BERLIN, 1.7. (PAT.) Radio pozn. W chwili, gdy służba kolejowa powróciła do pracy zagrożony jest

Berlin bezrobociem służby tramwajowej i pracowników kolei podziemnej. Pracownicy kolei podziemnych na zgromadzeniu wielce burzliwym postanowili we wtorek rozpocząć strajk.

Blokada aż do ratyfikacji.

NAUEN, 1.7. (PAT.) Radio pozn. Układ komisji rozjemczej przewiduje utrzymanie blokady aż do wymiany ratyfikacji. Mocarstwa ententy wyrażają gotowość zniesienia blokady gdy zostaną one uwiadomione urzędowo ze strony Niemiec o ratyfikacji.

Trzęsienie ziemi we Włoszech.

FLORENCJA, 1.VII. (PAT.) Radio pozn. Całe północne Włochy nawiedziło silne trzęsienie ziemi. Wiele domów i kościołów w gruzach. Największe zniszczenia są w miastach Borgo San Lorenzo, Pistoja, Raffino, i Mugello. Komunikacja pocztowa i kolejowa przerwane. Także w Wenecji odczuto kilka silnych wstrząsów.

Unikał rozsądku.

BERLIN, 30.VI. (PAT.) — Radio pozn. Socjaliści większości wydali odezwę, w której, wskazując na zawarty pokój, wzywają wszystkich socjalistów i cały proletariat, aby nie uczestniczył w żadnych rozruchach i stawił opór w wykonaniu warunków traktatu pokojowego. Kroki takie bowiem wypadłyby na korzyść reakcji i popchnęłyby kraj do przepaści.

Budapeszt krwią opływa.

(Setki trupów na ulicach. — Represje rządów sowieckich).

WIENIĘ, 29.VI. — Dotychczas jeszcze nie podobna określić, jaki miała przebieg rewolucja w Budapeszcie? Jeszcze 28 b. m. nadeszła wiadomość z Budapesztu o wielkiej demonstracji przeciw komunistom robotników metalowych, którzy w liczbie 10 tysięcy, z bronią w ręku, urządzili pochód przed hotelem „Hungaria“. Płatne wojska sowieckie zaszły drogę temu pochodowi z dwóch stron i wzięły go pod krzyżowy ogień. Strzelanina trwała 20 minut, poczem pozostawiając wielu zabitych i rannych pochód się rozproszył. (A więc każdy rząd bolszewicki musi mordować robotników w sposób, na jaki żadne z państw przedwojennych nigdyby się nie odważyło!).

Doniesienie rządu sowieckiego przyznaje, że na tem się nie skończyło i że z wielu okien ostrzeliwano ulice.

Przybyłe do Wiednia z Budapesztu osoby opowiadają, że jakkolwiek do chwili ich wyjazdu Bela Kuhn był górą dzięki drogo opłacanej (!) przez siebie sile zbrojnej, to jednakże ruch nie jest stłumiony i jest, można rzec, powszechny, gdyż biornym udziałem zarówno żywiłoby obywatelskie, jak żołnierskie i oficerowie, a nawet socjalno-demokratyczni robotnicy.

Setki trupów zalegają ulice Bu-

dapesztu, a kilka tysięcy osób zostało aresztowanych przez władze sowieckie, które wydały masami wyroki śmierci i zaraz je wykonują. Twierdzą, że ruch popierany jest przez koalicję.

Bezwzględna dyktatura.

BUDAPESZT, 1.7 (PAT) — Radio pozn. Centralny komitet wykonawczy postanowił na wniosek Beli Kuna zastosować bezwzględną dyktaturę i w razie konieczności stłumić kontrrewolucję w zarodku. Wobec ustąpienia kilku członków rządu odbyły się wybory. Wynik pod względem politycznym jest bardzo znamienity. Garbay, Kony, Boehm, Ronay, Pogany którzy uchodzili za przywódców socjalistów wybrani nie zostali.

O rewizję traktatu.

BERLIN, 1.7 (PAT) Radio pozn. Pisma niemieckie rozpisały się o konieczności rewizji traktatu.

Giełda.

Zamknięta dn. 30.VI.

Ruble carskie 100	118.00-25
Ruble carskie 500	117.00-116.00-118.25
Ruble dumskie 1000	62
Korony	52.80-52.60-52.90

CIECHOCINEK

Dr. L. OBERFELD

Choroby serca i wewnętrzne.

SWIERZBĘ I PARCH

u bydła i koni.

leczy mydlana maść „EKWOL-HEBDOY“.

Zadać w aptekach i składach aptecznych, Tow. E. Hebda i S-ka, Warszawa, Elektryczna 18. Telefon 137.

Wszelkie OWOCE sezonowe

Sprzedaje po cenach hurtowych

Towarzystwo Ogrodniczo-handlowe

Łódź, ul. Dzielna Nr. 25.

Biuro Reklamy Gerstoria.

Licytacje przymusowe.

W środę, dn. 2 lipca 1919 r., odbędą się następujące licytacje za gotówkę:

Między godz. 9 — 12 przed poł.

Ul. Wesoła № 5—kredens, ul. Drownowska № 34—waga, ul. Zgierska № 12—szafa, ul. Zgierska № 55—lustro, Zgierska № 40—szafa, otomana, ul. Nowowiejska № 19—zegar, ul. Pańska № 103—3 obrusu, biblioteka, ul. Lipowa № 57—2 szafy.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Łódź, dn. 30 czerwca 1919 r.

Jeżeli chcesz, aby o firmie twojej wiedziało kilkanaście tysięcy osób i dochód twój powiększył się, daj natychmiast na to miejsce ogłoszenie do „Kurjera“.

Prez z papierosami i cygarami

Używajcie tylko pastylki

NIEPAL

G. KLASKIEGO, Warszawa, Marszałkowska 60

z marką SŁOŃ. — Cena pudełka Mk. 6.

Sprzedaj w aptekach i składach aptecznych

Konkurs!

Ministerstwo Skarbu rozpisuje niniejszym konkurs na 125 posad funkcyjarszyszy skarbowych w Szkole Straży skarbowej w Łodzi.

Warunki otrzymania posady następujące:

Obywatelstwo polskie; wiek co najmniej lat 21 a najwyżej lat 35; zwolnienie od wojska; wykazanie się z ukoficzenia IV klasy gimnazjalnej lub realnej względnie równorzędnej i nieposzlakowana moralność

Kandydat musi zobowiązać się służyć w Straży skarbowej przynajmniej 1 rok.

Wynagrodzenie miesięczne w Szkole 371 mk. 86 fen.

Otety wraz ze załącznikami należy przysyłać najdalej do 15 lipca b. r. — do Kierownictwa Szkoły Straży skarbowej w Łodzi — ul. Piotrkowska 62

Kurs VI rozpocznie się 21 lipca b. r.

(—) Antoni Mazurkiewicz. Kierownik Szkoły

- ### OGŁOSZENIA DR. NE
- A mzeł zżyja zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
 - A mzeł zżyja zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
 - A mzeł zżyja zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
 - A mzeł zżyja zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
 - A mzeł zżyja zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
 - A mzeł zżyja zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
 - A mzeł zżyja zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
 - A mzeł zżyja zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
 - A mzeł zżyja zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
 - A mzeł zżyja zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

- Kasjerka potrzebna, zgłaszać się Zachodnia 62 m. 15
- Łódzki Stanisław zgubił, kwit na 300 mk. wystawiony przez Sędzię Sędzię w Łodzi
- Rucholiz zam. Cymora № 9. zgubił numer dorozkarski za № 12
- Michalski Adam zgubił paszport tymczasowy polski i legitymację chlebową, wydana z 2 uczestku na 3 osoby
- Żużyski Leonard zgubił legitymację węglową wydaną z Magistratu
- Itwin Macburan Nusyn zam. Nowowiejska № 4, zgubił portfel wraz z paszportem niemieckim wydanym w Łodzi i 64 mk. pieniędzy
- Zamieszkał Zenna zgubił kartę węglową wydaną z Magistratu
- Walcuchy inane i rzepacowa w znanym gatunku polca. Łódzka parowa olejarnia ul. Nlecała 12. przy łaciewniekie
- Wojciech sprzedawca szafy, łódzka restauracyjna urządzenie i kuchnie Piotrkowska 108. Przejdzajcie
- Mundury wojskowe wykonywane starannie i tanio pracownia p. laska Piotrkowska 174.
- Włodarczyk Andrzej zgubił paszport niemiecki wydan w Łodzi i 100 mk. pieniędzy
- Włodarczyk Józef zgubił legitymację chlebową wraz z kartkami, wydana z 1 uczestku.

- ### Jest do wydz. arżawienia
- od 1 sierpnia 22 morgi ziemi z ogrodem owocowym i budynkami w 5 wiorstach od Łodzi, Ziemia w kulturze, odpowiednia dla p. ogrodników. Wiadomość: Bałuty Zawadzka 18 I piętro, Lenartowicz.
- Mehle sprzedaje sypania stłow i oraz polejnicze nowe i używane. Dzielna 11 — 75 w odwrot.
 - Oder Julia zgubiła paszport tymczasowy wydany w Łodzi.
 - Przybyłski Roman zgubił kartę węglową, wydana za № 54488.
 - Walewski Feliks zgubił legitymację na zapomogi wydaną z Kom. dla Bezrobotnych.
 - Włodarczyk Józef zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi i legitymację na zapomogi oraz legitymację chlebową wydaną z ul. Sead-nie
 - Włodarczyk Józef zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi i legitymację na zapomogi oraz legitymację chlebową wydaną z ul. Sead-nie
 - Włodarczyk Józef zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi i legitymację na zapomogi oraz legitymację chlebową wydaną z ul. Sead-nie
 - Włodarczyk Józef zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi i legitymację na zapomogi oraz legitymację chlebową wydaną z ul. Sead-nie
 - Włodarczyk Józef zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi i legitymację na zapomogi oraz legitymację chlebową wydaną z ul. Sead-nie
 - Włodarczyk Józef zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi i legitymację na zapomogi oraz legitymację chlebową wydaną z ul. Sead-nie